

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 29. maja 2017. godine
Br. ref.:RK 1070/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI137/16

Podnosilac

Agdi Krasniqi

**Ocena ustavnosti presude
Pml. br. 118/2016 Vrhovnog suda od 23. juna 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Agdi Krasniqi iz Gnjilana (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Ymer Huruglica, advokat iz Gnjilana.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu (Pml. br. 118/2016) Vrhovnog suda Kosova od 23. juna 2016. godine (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa presudom Osnovnog suda u Gnjilanu (PKR. br. 171/2014) od 9. oktobra 2015. godine (u daljem tekstu: Osnovni sud) i presudom Apelacionog suda Kosova (PAKR. br. 580/2015) od 5. januara 2016. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud).
3. Presuda Pml. br. 118/2016 Vrhovnog suda je uručena podnosiocu zahteva 25. jula 2016. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenih presuda, kojima podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava garantovana članovima 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 22. [Procesuiranje podnesaka] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 29. novembra 2016. godine, Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je primio zahtev podnosioca podnet poštom 24. novembra 2016. godine.
7. Dana 14. novembra 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Bekim Sejdiu i Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
8. Dana 20. decembra 2016. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca o registraciji zahteva i tražio da podnese Sudu punomoćje za zastupanje. Istog dana, Sud je dostavio kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 6. januara 2017. godine, zastupnik podnosioca zahteva je podneo Sudu dodatna dokumenta, uključujući i punomoćje za zastupanje.
10. Dana 25. januara 2017. godine, zastupnik podnosioca zahteva je podneo Sudu kopiju presude Apelacionog suda (PAKR. br. 580/2016) dopunjenu sa nekoliko stranica koje nedostaju u kopiji iste presude koja je podneta zajedno sa zahtevom.
11. Dana 5. aprila 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 16. jula 2012. godine, u naselju "Çamëria", ulica Musli Ymeri u Kamenici, nakon tuče između podnosioca zahteva i G. D., preminuo je poslednje navedeni od povreda koje je zadobio u tuči.
13. Dana 25. septembra 2012. godine, Okružno javno tužilaštvo u Gnjilanu je optužnicom PP. br. 167/2012 optužilo podnosioca zahteva za krivično delo iz člana 146. [Ubistvo] Krivičnog zakona Kosova (u daljem tekstu: KZK).
14. Dana 7. februara 2014. godine, Osnovni sud je (P. br. 187/2012) proglasio krivim podnosioca zahteva za "krivično delo ubistva uz prevazilaženje granica neophodne odbrane, iz člana 146, u vezi sa članom 8, stavom 3 KZK-a."
15. Branilac podnosioca zahteva je izjavio žalbu protiv presude Osnovnog suda (P. br. 187/2012) "zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, nepotpune i pogrešne konstatacije činjeničnog stanja i odluke i krivičnoj sankciji".
16. Žalbe su uložili tužilac Osnovnog tužilaštva u Gnjilanu (u daljem tekstu: tužilac Osnovnog tužilaštva) "zbog nepotpune i pogrešne konstatacije činjeničnog stanja i odluke i krivičnoj sankciji", i opunomoćeni zastupnik oštećene strane "zbog odluke i krivičnoj sankciji".
17. Dana 1. jula 2014. godine, Apelacioni sud je presudom (PAKR. br. 262/2014) usvojio žalbe tužioca Osnovnog tužilaštva i branioca podnosioca zahteva i prema službenoj dužnosti odlučio da se stvar vrati na preispitivanje Osnovnom sudu. Dana 9. oktobra 2015. godine, Osnovni sud je nakon preispitivanja slučaja, presudom (PKR. br. 171/2014) proglasio krivim podnosioca zahteva "zbog krivičnog dela ubistvo iz člana 146 KZK-a".
18. Branilac podnosioca zahteva je uložio žalbu protiv presude Osnovnog suda (PKR. br. 171/2014), zbog "zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, nepotpune i pogrešne konstatacije činjeničnog stanja i odluke i krivičnoj sankciji."
19. Žalbe su uložili i tužilac Osnovnog tužilaštva i opunomoćeni zastupnik oštećene strane. Dana 5. januara 2016. godine, Apelacioni sud je presudom (PAKR. br. 580/15) odbio žalbe Osnovnog tužilaštva, zastupnika oštećene strane i zastupnika podnosioca zahteva i potvrdio presudu Osnovnog suda (PKR. br. 171/2014).
20. Branilac podnosioca je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu, zbog "bitnih povreda odredbi krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona."
21. Dana 23. juna 2016. godine, Vrhovni sud je (rešenje PPr. Kr. br. 174/2016) odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti zastupnika podnosioca zahteva protiv presude Osnovnog suda (PKR. br. 171/2014) i presude Apelacionog suda (PAKR. br. 580/2015) i između ostalog obrazložio:

“Prema oceni Vrhovnog suda navodi u zahtevu za zaštitu zakonitosti o postojanju neophodne odbrane ne mogu da se prihvate. Obrazloženja koja su gore navedena od strane [Osnovnog suda i Apelacionog suda] su važeća. Bez uzimanja u obzir da je sada pokojni [G.D.] prvi napao osuđenog, ovi postupci [podnosioca zahteva] ne mogu se kvalifikovati kao neophodna odbrana. U zahtevu se citira jedna presuda Vrhovnog suda Kosova u kojoj se kaže „ukoliko je sada pokojni započeo sukob i ukoliko je udario [podnosioca zahteva], onda treba oceniti da li je njegova reakcija protiv zakonita Jer je on imao prava da se suprotstavi napadu i nije bio obavezan da ostane pasivan i da sačeka dok oštećeni ne završi svoj posao“. Ovi iskazi su realni, jer osuđeni zaista ima pravo da se brani od napada drugog lica, međutim njegova odbrana treba da ispuní uslove koji se zahtevaju odredbom člana 12, KZK-a. U konkretnom slučaju oni nisu ispunjeni jer je osuđeni na udarce pesnicama reagovao ubodom noža, a taj postupak nije bio neophodan za zaustavljanje ovakvog napada. Ni u spisima predmeta, a ni u zahtevu za zaštitu zakonitosti nema podataka o tome kako je sada pokojni eventualno imao ekstremnu fizičku snagu, a da je osuđeni fizički slab, da li je bilo razlike u godinama ili su bili slične starosti, a što bi uticalo na detaljniju ocenu eventualne nemogućnosti da odbrana nožem (ne pesnicama) bude neophodnija za zaustavljanje napada sada pokojnog.”

Navodi podnosioca

22. Podnosilac zahteva tvrdi povredu prava garantovanih članovima 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 54. [Sudska zaštita prava] Ustava.
23. Podnosilac zahteva tvrdi da presuda Osnovnog suda (PKR. br. 171/2014) ima protivrečnosti koje čine izreku presude kontradiktornom.
24. Podnosilac zahteva, takođe, tvrdi da su presuda Osnovnog suda (PKR. br. 171/2014) i presuda Apelacionog suda (PAKR. br. 580/15) “obuhvaćene bitnim povredama odredbi Zakonika o krivičnom postupku [...] koje nisu eliminisane ni u presudi Vrhovnog suda [...]”.
25. Podnosilac zahteva, u nastavku, ističe da su zaključci Vrhovnog suda: “u suprotnosti sa jednom presudom tog suda, Pkl.br. 90/2012, od 22.06.2012. godine, prema kojoj se konstatuje: [...] ... ukoliko je oštećeni prvi započeo konflikt, i ukoliko je udario optuženog [...], onda treba proceniti da li je bila protivzakonita reakcija [podnosioca zahteva] nakon udarca koji je zadobio od strane oštećenog, on ima pravo da se brani, ima pravo da se usprotivi napadu, nije obavezan da bude pasivan i da čeka dok oštećeni završi njegov posao”.

Prihvatljivost zahteva

26. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, predviđene Ustavom, dalje precizirane Zakonom i propisane Poslovníkom.

27. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:
- “1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
28. Međutim, Sud se poziva i na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:
- “Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”*
29. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da je podnosilac podneo zahtev kao pojedinac i ovlašćena strana; precizirao je moguće ustavne povrede i zahtev je podnet u roku propisanim članom 49. Zakona i nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom.
30. Pored toga, Sud podseća na stavove (1) (d) i (2) (d) pravila 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koji propisuju:
- (1) *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
[...]
(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*
- (2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
[...]
(d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”*
31. Sud primećuje da podnosilac zahteva traži ocenu zakonitosti, navodeći navodne povrede u vezi sa utvrđivanjem činjeničnog stanja i zakonitosti presuda redovnih sudova.
32. Međutim, Sud ističe da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova pri ocenjivanju dokaza ili sprovođenja zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis*, slučaj Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLjP), *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).
33. Uloga Ustavnog suda je da obezbedi poštovanje prava garantovanih Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Stoga, Ustavni sud ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: slučaj ESLjP *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65; vidi: takođe, *mutatis*

mutandis slučaj KI86/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).

34. U stvari, Sud opaža da je Osnovni sud presudom (PKR. br. 171/2014) obrazložio svoju odluku o proglašavanju krivim podnosioca zahteva i naglasio da je *“Sud [...] došao do zaključka da su se u postupcima [podnosioca zahteva] ostvarili svi elementi krivičnog dela ubistva iz člana 146, KZK-a, i da je isti krivično odgovoran i kriv za ovo krivično delo i da je u kritičnom trenutku postupio voljno i kako i proizilazi iz izvedenih dokaza, optuženi je odlučio da deluje kao reakcija na postupke [G.D.], ubo ga je 10 puta nožem, a što [G.D.] nije mogao da preživi i na putu do bolnice u Gnjilanu on je preminuo.”*
35. Sud, isto tako, primećuje da je Apelacioni sud presudom (PAKR. br. 560/15) potvrdio činjenično stanje i razloge date u presudi Osnovnog suda i istakao da je *“izreka presude na koju se žali jasna, konkretna i ne sadrži protivrečnosti sama sa sobom niti sa njenim obrazloženjem. Tako, u konkretnom slučaju, u ovom krivično- pravnom predmetu, izreka je sastavljena u skladu sa odredbama člana 365, [Zakonika o krivičnom postupku Kosova], gde su u izreci predstavljeni svi inkriminišući postupci [podnosioca zahteva] koji su i deo figure krivičnog dela za koje je [podnosioca zahteva] proglašen krivim.”*
36. Vrhovni sud je potvrdio presudu Apelacionog suda kao pravičnu, a i odgovorio na tvrdnje podnosioca zahteva da je postupao u nužnoj odbrani da bi odbio napad [G.D.] i da je, prema podnosiocu zahteva, u slučaju (presuda PKL. br. 90/2012) Vrhovni sud odlučio drugačije, iako je slučaj bio sličan slučaju podnosioca zahteva.
37. Na taj način, podnosiocu zahteva je data prilika u svim fazama postupka da iznese argumente i dokaze koje je smatrao relevantnim za svoj slučaj.
38. Sud smatra da su svi argumenti podnosioca zahteva, važni za rešenje slučaja, saslušani na potreban način i da su ih sudovi pravilno razmotrili, da su materijalni i pravni razlozi za odluku koju podnosilac osporava predstavljeni u detalje i da je postupak pred redovnim sudovima u celosti bio pravičan (vidi: *mutatis mutandis*, slučaj ESLjP *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stavovi 29 i 30).
39. Sud na kraju primećuje da podnosilac zahteva nije potkrepio dokazima svoju tvrdnju o povredi ljudskih prava i osnovnih sloboda garantovanih Ustavom, jer činjenice koje je on izneo ni na koji način ne ukazuju na to da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana Ustavom.
40. Dakle, Sud smatra da nisu ispunjeni uslovi prihvatljivosti propisani Ustavom, utvrđeni Zakonom i precizirani Poslovníkom.
41. Stoga, Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju i iz tog razloga, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba da se proglaši neprihvatljivim.

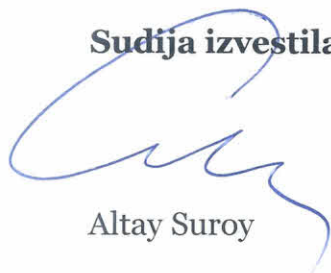
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i na osnovu pravila 36 (2) (b) Poslovnika, 5. aprila 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi